

[Niels Andersen.]

spredning, omfattende såvel radiofoni som fjernsyn. Det lyder naturligvis meget besnærende, når man taler om at gøre æteren fri, eller når man spørger, om staten skal gå i spidsen med at skabe et monopol, på trods af at vi dog her i landet er modstandere af monopoler, eller når man, som det ærede medlem fru Hanne Budtz, taler om, at det ville være gavnligt med konkurrence på dette område. Over for dette problem må man gøre sig klart, at radio og fjernsyn ikke alene er kulturelle faktorer, men at fjernsynet, særlig efter den stærke udbredelse af det, også er en stadig tiltagende oplysende faktor, der vil få større og større betydning og i vid udstrækning komme til at præge de kommende generationer. Hertil kommer, at radio og fjernsyn også kan anvendes i propagandens tjeneste, hvorfor det alene af den grund kan være betænkeligt at give fri adgang til æteren. Er man i øvrigt af den opfattelse, at den konkurrence, der eventuelt kan påføres statsradiofonien, vil være egnet til at forbedre radioens programkvalitet? Det er vel snarere sandsynligt, at niveaet på grund af bestræbelser for at overgå hinanden i billig popularitet vil blive sænket væsentligt.

Når man tænker på at gøre radioen fri, føres ofte de tanker frem, som jeg forleden dag så i lederen i Aarhus Stiftstidende af 24. marts, og hvoraf jeg gerne med formandens tilladelse vil citere nogle linjer. Der står:

„Men mon man ikke her bevæger sig ind på et område, hvor varsomhed i omgangen med slagord og den i dårligste betydning populære argumentation er tilrådelig?“

Jeg tror, at Aarhus Stiftstidende har fat i den rigtige ende og ser sundt og fornuftigt på det. I stedet for at skabe pirattilstande i æteren må opgaven være at skabe en sådan styreform inden for statsradiofonien, at denne får de friest mulige udfoldelsesmuligheder.

Det næste punkt, der kan være grund til at hæfte sig ved i det foreliggende lovforslag, er bestemmelsen i § 3, hvor det foreskrives, at de afgifter, der skal svares for benyttelse af radio- og fjernsynsmodtagere, skal have en sådan størrelse, at der derved bliver dækning for alle Danmarks radios

udgifter. Det er en mønsterværdig ordning for en statsvirksomhed, og det ville være glædeligt, om denne bestemmelse kunne medføre, at tilsvarende bestemmelser blev indsat for andre statsvirksomheder; så havde vi det rette fundament for alle driftsregnskaber.

Vi kommer så til det meget omdiskuterede spørgsmål om radiatorådets sammensætning, særlig spørgsmålet om de 10 medlemmer, der skal udpeges af folketinget som repræsentanter for lyttere og fjernseere. Der er ingen tvivl om, at lytterorganisationerne har haft stor betydning for dansk radios opbygning, men kritikken har særlig været rettet mod dette, at ca. 330 000 organiserede lyttere skulle være ene om at repræsentere de godt 1,3 mill. licensbetalende lyttere. Der har derfor været fremsat forskellige forslag om direkte valg til radiatorådet med stemmeret i princippet for alle lyttere. Retsforbundet har i radiolovskommissionen fremsat et forslag til lov om radiospredning, som netop gik ud på direkte lyttervalg. Vi kunne ikke få støtte til et sådant lovforslag, til trods for at vi var meget forhandlingsvillige med hensyn til detaljerne, når blot princippet direkte lyttervalg blev opretholdt. Jeg skal ikke uddybe de mange vanskeligheder, der blev oprullet for at gennemføre dette forslag, de står anført i kommissionsbetænkningen, og det er hovedsagelig vanskeligheder af rent praktisk karakter. Jeg vil blot understrege, at retsforbundet under alle omstændigheder mente, at det direkte lyttervalg ville være det rigtige. Kommissionen fandt imidlertid, at vanskelighederne var så store, at man måtte søge at finde frem til en anden valgmetode, og der var stort set enighed om, at når man måtte opgave det principielt rigtige, direkte lyttervalg, måtte man anvende det næstbedste: at lade radiatorådet vælge af den folkevalgte lovgivende forsamling ud fra den betragtning, at praktisk talt alle vælgere også er lyttere. Denne ordning var der praktisk talt enighed om i kommissionen, men dermed er naturligvis ikke sagt, at det er den absolut bedste ordning, og jeg er overbevist om, at det udvalg, der skal behandle nærværende lovforslag, vil være meget lydhør over for nye ideer.

Jeg kommer så til det næste spørgsmål i lovforslaget, nemlig spørgsmålet om pro-